

ՅԱՆԿ ՆԻԻԹՈՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅՈՐՈՅ

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

- Ա. Թուղթ Ներսիսի Արքեպիսկոպոսի Կիլիկիացի Ցարոնի պատասխանի Յուսկանն՝ արգելական ճգնաւորի՝ ի մեծն Անտիոք, յորում լուծանէ զհարցումն կղերիկոսացն Անտիոքու, և որ ի հայք Աստուածային շնորհի ճշմարտութեան ի վերայ Քահանայական կարգի և ժողովրդականաց ուղիղ հաւատովն որ ի Քրիստոս (3 — 11. 37 — 45):
- Բ. Թուղթնու վանական վարդապետի Ցաւուշեցւոյ բացատրութիւն աղօթից Ամանկուճայ մարգարէի (147 — 151. 195 — 199. 227 — 230):
- Գ. Երանելոյն Անանիայի հոգեշնորհ փիլիսոփայի Ներքողեան ասացեալ ի սուրբ Աթուղիկ եկեղեցի՝ որ է Նոր քաղաքի, որ այժմ կոչի Առաքելապատ քաղաք, յորում տեղւոյն ցուցաւ հրաշալի տեսիլն մեծի Նահատակին Սրբոյն Գրիգորի Առաւորչի (265 — 272. 291 — 298. 323 — 332. 359 — 366. 399 — 406):
- Դ. Պատմութիւն գիւտի և փոխադրութեան Նշխարաց Ս. Գրիգորի Առաւորչի, հանգերձ քննութեամբ (199 — 208. 230 — 241. 272 — 282):
- Ե. Պատմութիւն կենաց, Նշխարաց և եկեղեցւոյ Ս. Գրիգորի Սղոանից Աթուղիկոսի (332 — 348):
- Զ. Արիստակէս կամ Ռքստակէս (251):
- Է. Սուրբ Իսահակ Դաղմատացի (154 — 162):
- Ը. Սովորութիւն ողջոյն տալոյ եկեղեցւոյ մէջ պատարագի ժամանակ (24 — 28):
- Թ. Տեառնընդառաջ (47 — 50):
- Ժ. Սովորութիւն ճրագագագութեան կամ կրակագագագութեան ի Տեառնընդառաջէ երեկոյն (50 — 54):
- ԺԱ. Փարիսեցիք (115 — 121):
- ԺԲ. Հրէից Դպիրքն (411 — 412):
- ԺԳ. Բան առ այնոսիկ՝ որք մատչին ի հաղորդութիւն մարմնոյ և արեան Տեառն (83 — 84):
- ԺԴ. Բան ի Մարտաւորն և ի Փարիսեցիքն (121 — 123):
- ԺԵ. Քրիստոսի Թուականն (14 — 20):
- ԺԶ. Տեղեկութիւն ի վերայ նշանակութեան և պորձածութեան բառիս Ահն (79 — 82):
- ԺԷ. Քանի մի խօսք բարոյ և շարի գիտութեան ծառի վերայ (389 — 390):

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՀԱՄԱՀԱՐԱՐԱԿԱՆ ՊԵՏՄՈՒԹԻՒՆ

- Ա. Յովհաննիսի վարդապետի համառօտ պատմութիւն անցելոց 'ի վերին կողմանս
Հայաստանի ըստ կարգի ժամանակագրութեան (69 — 76. 105 — 113)։
- Բ. Երսասալ Հայկազն, քաջ զորավար և մենամարտիկ (406 — 411)։
- Գ. Չինաստանի այժմեան կապակցութիւնն Եւրոպիոյ հետ (29 — 34)։
- Դ. Խալկական Ուսուցնարան (55 — 59)։
- Ե. Գաղղիայն Լուդովիկոս ժ. Երոբզի ժամանակումը (130 — 133)։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

- Ա. Զենոր Գլակ, մատենագիր շորթորդ դարու (167 — 174. 300 — 304)։
- Բ. Անանիա Նարեկացի (259 — 265)։
- Գ. Ազատանգեղոս (310 — 311)։
- Դ. Զենութիւնք հրատարակեալ գրուածոց Ստեփանոսի Նազարեանց, Տրթորի արևել-
քան լեզուագիտութեան (174 — 182. 374 — 388)։
- Ե. Ստուգաբանութիւն բառիս Դժ-Էր (427 — 430)։
- Զ. Վատեիլ և КАРТУМ (208 — 215)։

ԱՀԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

- Ա. Տաճար Սրբոյն Իսահակայ 'ի Ս. Փեթերպուրկ (91 — 99. 126 — 129)։
- Բ. Հիւսիսային Ամբրիկայի Միացեալ — Նահանգքն (65 — 67)։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

- Ա. 'ի վերայ առանին ուսուցչաց և դաստիարակաց (242 — 230)։

ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՔ, ԳԻՊՈՒԱԾՔ, ՃԱՌՔ ԵՒ ՎԷՊՔ

- Ա. Մարդոյ և կնոջ բաժանման ժամանակին Յիւրիս քաղաքումը կատարուած սովորու-
թիւնն (34)։
- Բ. Մի սովորութիւն Արիստինիայումը (136)։
- Գ. 'Երաւուր անէծք 'ի Հասա Քոստոս ' (388 — 389)։
- Դ. Եւս թաղման բնակչաց Աստրալիոյ (430 — 431)։
- Ե. Չինացոց տօներն (218 — 219)։
- Զ. Վանտալական բարբարոսութիւն ասանեիններորդ դարու մէջ (68)։
- Է. Մեծին Պետրոսի մի գործն (100 — 101)։
- Ը. 'Եուէր բանի 'ի մերազնեայ աշակերտաց Նազարեան ճեմարանի առ Հոգաբարձու Նորին
(304 — 305)։
- Թ. Կենսագրութիւն մի ազնուական իշխանի (311 — 316)։
- Ճ. Մատերա կղզւոյն գտանութիւն, Պասմական վէպ (416 — 426)։

ԲԱՆԱՍՏԵՂՈՒԹԻՒՆ

- Ա. Երգ 'ի ծնունդն Քրիստոսի (11 — 13)։
- Բ. Ցաղ 'ի Ս. Ղևոնդեան (13)։
- Գ. 'Եուէր գոհութեան առ Հոգաբարձու Նազարեան ճեմարանի (20)։

Դ. Պարոյր պատկեալ, շորս երգ (21 — 24. 85 — 91. 366 — 372)։
 Ե. Մարտիրոսի խորհրդարցւոյ տաղ ու բախումեան (45 — 46)։
 Զ. Հանգէս հարսանեաց Արտաշիսի Բ. (54)։
 Է. Յուզ 'ի գալուստ Սաթրեկան 'ի Հայո (54 — 55)։
 Ը. Չայն առ Միհրդատ (55)։
 Թ. Յաղ Ս. Սարգսի Զօրավարի (77)։
 Ժ. Յաղ Ս. Թէոփրոսի Զինաւորի (77 — 78)։
 ԺԱ. Մարիամ առ Խաչին, երգ գիմառնական (78)։
 ԺԲ. Երգ 'ի շարչարանս և 'ի խաչելութիւն Բրիտոսի (113)։
 ԺԳ. Յաղ 'ի յարուժիւնն Բրիտոսի (114)։
 ԺԴ. Երգ մանկական, Զատիկ, Կարմիր ձու (124)։
 ԺԵ. Երգ 'ի Վարդան Մամիկոնեան (124 — 125)։
 ԺԶ. Արարատեան դաշտ (125)։
 ԺԷ. Այցելութիւն Սոխակի առ Վարդ, ոչեալ բանաստեղծութիւն (151 — 154)։
 ԺԸ. Անձկայրեաց Հայաստանի (163 — 166)։
 ԺԹ. Սարգ և Երիծառն (166 — 167)։
 Ի. Աղբոս առ Խաչեցեալն (215)։
 ԻԱ. Խորհուրդ մկանց (216 — 218)։
 ԻԲ. Մուկն և Գորտ (241 — 242)։
 ԻԳ. Աջաղաղ և Մարգարիտ (242)։
 ԻԴ. Վերին աշխարհ (282 — 283)։
 ԻԵ. Խորհուրդ Ս. Խաչին (298 — 299)։
 ԻԶ. Գարշ աղտեղի մկան անասն, Էն (306 — 309)։
 ԻԷ. Բան, աստեղեալ յաւուր մտից վեհագառ Սաթուղիկոսի ամենայն Հայոց՝ Տեառն
 ՄԱՅԹԷՈՍԻ 'ի Ս. Էջմիածին (348 — 350)։
 ԻԸ. Ջորի և Վապիկ, առակ (372 — 374)։
 ԻԹ. Երգ առ Ս. Ստեփաննոս Նախավկայն (412 — 413)։
 Լ. Աւետարեւր Աղաւնի (413 — 414)։
 ԼԱ. Սոխակ Ողբերգակ (414 — 415)։
 ԼԲ. Բարբ և Վարբ օրիորդաց Հայոց Արարատեան աշխարհի (415 — 416)։

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՆ ՏԱՐԵԳԻՐ

Յարեգիր գրելոյ մոտգրութիւնս։ — Արգելք։ — Գեղեցիկ առիթ։ — Թատրոնական արարուած՝ Հայկական լեզուաւ Մոսքուայի մէջ։ — Բովանդակութիւն Արտաշիս վերնագրով պատմական եղբոր բզուժեան։ Ուսանողաց, արհեստագործութիւնն։ — Ընտրհանգում վաւերացում կատարել բզուժեան։ — Նորապետական։ — Նամակ առ թո։ — Մի քանի խօսք այն անշարտ հեղինակի նամակի պատմաբանով, որ ուղղուած է ներկայ տարւոյն Հիւսիսայնային առաջին տեսարանի մէջ՝ մի Հայկական լ'զուով կատարուած Թատրոնական խաղարկութեան վերայ (157 — 158)։
 Մեր գարն։ — Յանաջողութիւնութիւն։ — Մեր արդին ձրիական ուսումնարանաց հարկաւոր ինկն։ — Գազդիւնացոյ և Գեղմանացոյ ժողովրդական կամ ձրիական ուսումնարանաց։

բանքն : — Ձրիական ուսումնարանաց արգասիքն : — Մեր ազգի մէջ ոյք կարող են հեշտիւ հիմնել ձրիական ուսումնարանք : — Նորատիկ մատենք : — Քանի մի խօսք Պ. Ս. Պալատենեանցի յօգուածի պատճառաւ : որ տպուած է ներկայ տարւոյս 11 Մեղու Հայաստանի 11 լրագրին 10 երորդ համարումը : — Բարձրագոյն Հրովարտակ (182 — 192) : Գլխաւոր է իսկական նպատակն Անգղիոյ մէջ եղած ուսումնարանաց : — Ճշմարտութիւն՝ որպէս հիմն բարոյական կրթութեան : — Ճշմարտութեան անյաջող և խտորնակ ընթացքը մեր ազգի մէջ՝ մեր օրերումս : — Հատուածք հանեալք 'ի Պ. Ք. Ա. Ասլանբէգի Նկատողութեանց : — Նորատիկ գիրք : — Նուր վառն Ահհափառ. Աթոռդիկոսի ուղեւորութեան : — Նորին Ահհափառութեան՝ ընդ նմին և Մակար Արքեպիսկոպոսին և երից վարդապետաց՝ ներկայանալն Սուլթանին, և վարձատրութիւն նոցա 'ի նմանէ Մէծիարիէ չքանչանաւ : — 11 Մասեաց Աղանոյ 'ի Փարիզ տպագրութեան դազարումն (219—226) : Եւրոպիոյ մէջ կատարուած դործքերն : — Այժմեան մերազնեայ համբակաց ընթացքն և հակամարտութիւնքն : — Հայ լեզուի վարժապետաց վիճակն : — Այլ գծաւորութիւն ևս : — Անցեալ 1858 թուականի մէջ տպուած մատենքն : — Հասարակաց ընթերցարանն Հայոց 'ի Շուշի (252 — 255) : Դարձեալ քանի մի խօսք 'ի վերայ գալստեան Նորին Ահհափառութեան : — Եկեղեցական սովորութիւնք, որք վերաբերուած են առ մեր Աթոռդիկոսունս : — Բաժանումն Երեւանու. Գաւառին յերկուս, այն է Երեւանու և Էջմիածնի : — Քանի մի խօսք՝ Յոյն և Հայ յօգուածի, և Խորհուրդ մանց ռաւանաւորի՝ պատճառաւ : — Նամակ առ իս (284 — 290) : Քանի մի եկեղեցական սովորութիւնք ևս, որք վերաբերին առ մեր Աթոռդիկոսունս : — Նկարագրութիւն ընդունելութեան Սրբազնակատար Աթոռդիկոսին 'ի Գօրի : — Ճառ (316 — 320) : Անկուցումն : — Նամակ առ մեզ : — Թէ՛ որպիսի պայմանք մեր ընդունում եմք զայլոց գրուածքը : — Նորատիկ մատենք : — Պ. Աղաբաբեանցի ուսումնարանն յԱժդարխան : — Վարնոյ հիմնադրական լինիլն (350 — 354) : Թէ ինչու այս անգամեւս ևս զիմ Տարեգրի թերթերը ընծայեցի Պ. Գրիգորի Արքեպիսկոսեան Աղեհատցոյ : — Յորդոր Հայրենասիրութեան (390 — 394) : — Հայեցուած՝ Ճոսաբաղի միամեայ ընթացից վերայ : — Աւետիք Այուզեանի մահն : — Տէր Յովհաննու աւագ Քահանայի Ոսկերչեանց բարի յիշատակն : — Մտաւոր վիճակ Ռուսիայի Հայ Հոգեւորականաց : — Շնորհակալութիւն : — Յուցակ բաժանորդաց Ճոսաբաղին : — Խնդիր : — Նորատիկ մատենք : — Հալոսնից ընկերութիւն 'ի Ջմիրնիա : — Մանուգումն վառն վաճառման տարեկան տեսութեանց Ճոսաբաղի՝ կազմելոց 'ի մի գիրք (431 — 450) :

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆՔ

- Ա. Յաւաղարան (60 — 64) :
- Բ. Սերմէ յատակելոյ մերենայ (64) :
- Գ. Հաշուեցոյց մերենայ (64) :
- Դ. Ժաննեբէի ժամացոյցն (64 — 65) :
- Ե. Քեօնիկի և Պուէրի արագատիկ մերենայքն 101 — 103 :
- Զ. Բեհհարիւրամայ ժամացոյց (103) :
- Է. Ժամանակաշափ մերենայք կամ՝ գործիք (ժամացոյցք) (133 — 136) :
- Ը. Մեքենայ սիկարա շինելոյ համար (192) :

Թ. Նոր մերենայ ծծըմբառ շինելոյ համար (192) :

Ժ. Նոր մամուլ գրատպութեան (193) :

ԺԱ. Պողոստեայ նաւ (193) :

ԺԲ. Բամբակեայ տներ (237) :

ՄԱՆՐԱԼՈՒՐՔ

Ա. Մարդկային ցեղից վերայ (35) :

Բ. Սագ արժանի յիշատակի (35—36) :

Գ. Ապակեայ լեռան (103) :

Դ. Օձախոտ (103) :

Ե. Ուխտական խաղուց վերանորոգում (238) :

Զ. Երկրի վերայ եղած լեզուաց թիւն (238) :

Է. Կանգնում շորաւոյլ արձանի կայսեր Նիկողայոսի Ա. 'ի Ս. Փետրոսի (321) :

Ը. Յաճկատանի մէջ եղած վարժաւանց թիւն (322) :

Թ. Շափիլի գերի բռնուիլն (333 — 337) :

Ժ. Նոր յայտնուած կամուրջ (337) :

ԺԱ. Նոր երկիր ոսկերէր (337) :

ԺԲ. Գրեթ-Խաթէրն, շողենաւ (394 — 395) :

ԺԳ. Պորնէօ կղզւոյն բոլոր քրիստոնէից կառարածն (395 — 396) :

ԺԴ. Քալաթընէյի տունն Մատրիդի մէջ (396) :

ԺԵ. Մարդոյս գլխի վերայ եղած մազերի թիւն (396) :

ԺԶ. Նորանոր գիւտից հին պատմութիւնն (396 — 397) :

ԺԷ. Տպեալ մատենից թիւն Եւրպիոյ զանազան մատենադարանաց մէջ (397) :

ԺԸ. Չկնանձրէ (397) :

ԺԹ. Վնասագործութիւնը Բորենի գաղանին (450 — 452) :

ՄԱՆԵՐԳՔ

Յէջ 36, 104, 146 և 194 :

ԾԻԾԱՂԱՀԱՐԺ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՔ

Յէջ 145 և 193 :

ԾԻԾԱՂԵՑՈՒՑԻԶՔ

Յէջ 103 և 104 :

•

ՅԱՆԿ ՆԻՒԹՈՅ

ԵՐԿՐՈՐԴԻ ՀԱՏՈՐՈՅ

ՄԱՍԻՆԻՆԵՐ

Ա. Ընթերցող (3—6) :

ՍՐՕՆԵԿԱՆ

- Ա. Պատմական տեղեկութիւնք 'ի վերայ տօնից սուրբ Աստուածածնի (6—7) .
    ա. Յոն յղութեան Ս. կուսին Մարիամու յԱննայէ (7—8) :
    բ. Յոն ծննդեան Ս. կուսին Մարիամու յԱննայէ (37—38) :
    գ. Յոն ընծայման Ս. կուսին Մարիամու 'ի տաճարն (53—55) :
    դ. Յոն Աւետեաց Ս. կուսին Մարիամու (133—135) :
Բ. Պատմութիւն Խաչին Քրիստոսի (69—72, 85—89) :
Գ. Պահք Յիսնակաց (101—102) :
Դ. Տեղեկութիւն 'ի վերայ Երզնէ քաղաքի 'ի Բաղնիս (117—120) :
Ե. Պատմական տեղեկութիւնք 'ի վերայ տօնի Աստուածայայտութեան, այն է՝
    Ծննդեան և Մկրտութեան Քրիստոսի (173—185) :
Ջ. Հանդէս Ջօրճանաց (189—192) :
Զ. Քարոզ 'ի վերայ Երկրորդ դարձեալ Քրիստոսի (269—271) :
Ը. Քարոզ 'ի վերայ Արմաւենեաց տօնի, այն է՝ Ծաղկազարդի (285—288) :
Թ. Հաստուանք 'ի մատենէն մակագրելոյ Հերոսիմոսի Վարդապետի լայնութեանը
    Իւրաքանչիւր տարւոյ .
    ա. Պատճեն զբարձրութեանց ոմանց մեքաղեայ սկարափոս անձանց (318—
        319) :
    բ. Բան Ջ. Հերոսիմոս Երկրորդ յողուածոյ (319—324) :
    գ. Բան Զ. Հերոսիմոս Երկրորդ յողուածոյ (333—338) :
    դ. Բան Ը. Հերոսիմոս Հինգերորդ յողուածոյ (349—356) :

ԻՆՆԵՍԻՐԵԿԱՆ

ՀԻՆ ՀԱՐԱՎԱՐԱՐ

- Ա. Գրեգորի Մագիստրոսի թուղթ 'ի պատասխանի գրոյ Սարգսի վարդապետի, յո-
    րում և Ողբ 'ի վերայ Արամեան Նահանգի (8—13, 28—30) :
Բ. Հաստուան յեկեղեցական պատմութեան Եւսեբիայ. դպրութիւն Ա. ԳԼ. ԺԳ. Պատ-
    մութիւն թագաւորին Ուրհայի (21—27) :
Գ. Նամակ Յովհաննու Օրպելի և այլոց եպիսկոպոսաց և վարդապետաց 'ի պատաս-
    խանի թղթոյ Աստուածունի Բ. կաթողիկոսի Հայոց (39—43) :

- Գ. Թուղթ Յովհաննու Օրպելի արքեպիսկոպոսի Սիւնեաց առ Զաքարիա Ծորենորեցի արքեպիսկոպոս Արապել և առաջնորդ Ռիսին Թագեոսի Առաքելոյ (55—57):
- Ե. Մովսիսի Ե. կաթողիկոսի թուղթ գրեալ առ Վլադիմիր արքայ Լեհաց 'ի Թուին Հայոց ՌՁԱ (յամբ 860-ին 1632), յԱ. Գոստոս ամսոյ 30 (72—76):
- Զ. Հասունած 'ի պատմութենէ Ռիսունիսի եպիսկոպոսի, յորում պատմի գիւտ Սրբոյ Խաչին 'ի ձեռն Հեղինեայ Դիւրի (89—90):
- Յ. Փիլիպպոսի կաթողիկոսի թուղթ առ Վլադիմիր արքայ Լեհաց յամբ 860-ին 1644 'ի Յուլիոսի 27 (90—93):
- Ը. Դաւանութիւն ուղղափառ հաւատոյ Հայաստանեայց ըստ կաթողիկէ եկեղեցւոյ, զոր ինչորեաց Պօղոս Առաւածարան Տօբոսոսն եկեալ գեոպան 'ի մեծափառ Պապէն (102—104):
- Թ. Թուղթ Եսայայ վարդապետի առ Յէր Մատթէոս (157—164. 205—211):
- Ժ. Միքայէլի վարդապետի Չափեան հասունած բանի հանեալ 'ի գրչադիր մասնէն նորա մակագրելոյ Վահան հաւորոյ, կամ Հոգոտոսիւնն սաղաթառոնիւն Հոյոս-Կոնստանտինոպոլսոյ, թէ ոչ իւրեք պարտաւորին Հայք փոխել զսոն Եննդեան, զոր կատարեն Արեւելեայք ըստ հին սովորութեան եկեղեցւոյ (193—194):
- ԺԱ. Գրիգորի Մարգարոսի Թուղթ առ Գրիգոր եպիսկոպոս Մովսիսի Մանգկերայ (271—272):
- ԺԲ. Աղօթք Գրիգորի Նարեկացւոյ (301—103):

ԲԱՆԱՍՏԵՂԱԿԱՆ

- Ա. Գարնանային երեկոյ և գիշեր յԱ. յարաբառ (13):
- Բ. Յանկարծանին խօսք (34):
- Գ. Օթեանք Դիւցազանց Հայոց (65—68. 108—112):
- Դ. Դաւթակ քերթողի Ողբ 'ի մահն Զուանչիկի մեծի իշխանին Սիւնեաց (79—83):
- Ե. Հայկ (98—99):
- Զ. Թովմայի վարդապետի Վանանդեցւոյ 'ի ինչորոյ Սահակայ և Աւանի բան շարեալ 'ի սրբազան տեղիս աշխարհին Հայոց (121—122. 135—137):
- Է. 'ի յիշատակ հանգուցեալ Ստեփաննոս Զորնծայ քահանայի Սահականց (126—128):
- Ը. Առ ցոփն շրթամբք (143):
- Թ. Ներսիսեան զպրոց (164—165):
- Ժ. Հայերէն բայաթիք (165—168. 214—215. 245—246. 343—344):
- ԺԱ. Տեսիլ (185—188):
- ԺԲ. Երգ ողբական 'ի վերայ Տփիս քաղաքի (198—199):
- ԺԳ. Ալեկոնութիւն (199—200):
- ԺԴ. Յաղ ուրախութեան, ասացեալ 'ի Նաղաշէ (216):
- ԺԵ. Յովհաննու վարդապետի Տարբերունեայ Դաւանութիւն հաւատոյ (221—227):
- ԺԶ. Բան առ Հայաստան 'ի բարենշան աւուրան (231—232):
- ԺԷ. Վրէժինդրութիւն (232):
- ԺԸ. Սեր ազգի (263):
- ԺԹ. Նկարագիր ախտաւոր բարույ (275—276):
- Ի. Երազ (276—280):
- ԻԱ. Նկարագիր բարույ և վարույ Սէյեազի Շամախեցւոյ (292):
- ԻԲ. Առ լեռն Հայոց Մասիս 'ի գիմաց Սէյեազի (308—309):
- ԻԳ. Այցելութիւն շիրմի Ս. վարդապետին մերոյ և քերթողաճօր Մովսիսի Խորենացւոյ որ 'ի Տարօն (324—326):
- ԻԴ. Մեղք (326—327):
- ԻԵ. Երգ 'ի գիմաց իւրաքանչիւր Հայկազնեայ առ պրիսցեաշէ Հայաստան (341—342):

ԻՁ. Յառնանիչք ճշմարտասիրի (342—343):

ԻԷ. Եղերեգունութիւն 'ի գիմաց Երասխայ առ Ջանգի որ է Հրազդան գետն յԱյրարատեան աշխարհի (356—358. 365—367. 383):

ԻԸ. Երգ 'ի գիմաց մանկուշն հոգեւոր զարոյցի Հայոց Գօրույ առ ազգասէր յաջորդն առնուշն Պօղոս զարգապետն Տէր Մարգարեան (381—382):

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ

Ա. Ջաննոր Գլակ. մատենագիր չորրորդ դարու (30—34):

Բ. Ջանազունութիւն նոր պատմութեան 'ի միջնայն (43—47):

Գ. Աթանազիէն եպիսկոպոս (63—64):

Դ. Տեղեկութիւն 'ի վերայ Ջուանչիդ իշխանի և Դաւթակ ճարտասանի (76—78):

Ե. Աղբայրն Պատմութիւն.

ա. Սկզբնաւորութիւնը Հայկական տերնդոց և միապետական տէրութիւնը Հայկայ (93—98):

բ. Հայկայ յաջորդները մինչև Արամ (195—197):

գ. Մեծն Արամ և նորա քաջութիւնները (227—231):

դ. Արայի պատերազմը Շապուհայ հետ, և Շապուհայի զորքերը Հայաստանի վրայ (272—275):

ե. Պարսկացի մինչև Գռնն Տիգրան (328—330):

Ձ. Տեղեկութիւն 'ի վերայ կենաց Եւսեբիոսի եպիսկոպոսին Անարիոյ Պամիլիւկայ և զրուածաց նորա (105—108):

Ի. Յիշատակութիւն ինչ ինչ ազգօգուտ գործոց Տ. Ներսիսի Ե. երջանկայիշատակ կաթողիկոսի, զորս գործեաց նա յլինթացս վիշտասանածոց առաջնորդութեան իւրայ 'ի վիճակին Պետարապիոյ և Նոր-Նախիջևանայ, ևս և համառօտ նկարագիր ընտանեկան կենաց նորա (123—126. 138—141):

Լ. Տեղեկութիւն 'ի վերայ որքանութեան ժամանակի կենաց Ներսիսի կաթողիկոսի (141—143):

Ք. Հաստատութիւն ստուգութեան դաշանց թղթոյն, զոր Առաքանդիանոս մեծ ինքնակալն Հռովմայ և Ս. Սկզբնաւորաց Հայրապետն Հռովմայ տուած են մեր Յրգատ թագաւորին և Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետին (237—244. 253—260):

Ժ. Առաքալեւալ պատմութիւն Նոյի որդւոց վերայ (344—345):

ԺԱ. Ձինաց բժշկականութիւնն (345—346):

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

Ա. Անորինակ ծառ (251):

Բ. Վաճառանկանութիւնն ճիւղերն մէջ (251—252):

Գ. Հացի ծառն տնկեալ 'ի Գրիգորէ Լուսաւորիչ (281—282):

ԳՆԱՍՏԻԱՐԱԿԱՆ

Ա. 'ի վերայ առանին ուսուցչաց և դաստիարակաց.

ա. Ինչի՞ մէջ է կայանում առանին ուսուցչաց պարտաւորութիւնը յարարեւորութեամբ գէպ 'ի իւրեանց աշակերտաց մտաւոր կրթութիւնը (58—63):

գ. Ինչո՞ւ մէջ է կայանում առանին ուսուցչաց պարտականութիւնը՝ յարարեւորութեամբ գէպ 'ի մանկանց ազատական արուեստից կրթութիւնը (212—214. 261—262. 288—291. 304—308):

դ. Ինչո՞ւ մէջ է կայանում առանին ուսուցչաց պարտականութիւնը յարարեւորութեամբ գէպ 'ի իւրեանց աշակերտաց բարոյական դաստիարակութիւնը (339—341):

ԵԱՂԱԿԱՔԱՂ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԻՄԱՍՏԻՑ

Յէջ 112—113. 188—264:

ԽՈՐՀՐԴԱՄՈՒԹԻՒՆՔ

ՅԷԸ 99. 155:

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆՈՒՑ

Արմենակ. Բաշէլ (309): Գաղան. Գաղաղ. Երիտասարդ (330—331): Թիկունք. Լափան. Լուսին. Խոզ (346): Կանթեղ (383):

ՏԵՐԵՊԻՐ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԳԻՏԵԼԻՔ

- Ա. Յեղեկութիւնք 'ի վերայ լրջանին Հայկայ և Հայոց թուականին (14—18):
- Բ. Յղերիկոսական գալոց Սուրբ Էլֆրեմին (19—20):
- Գ. Հայագիտ. օրոգաց յառաջագիտութիւնն Ղալարի մէջ (34—35):
- Դ. Նոր ուսումնարանք Ենդղիոյ մէջ Հայոց, Յունաց, Յեթորկաց և այլ արեւելեան ազգաց համար (47—52):
- Ե. Աղգային գալոց գիշաբարդաբին Վաղարշապատու (68):
- Զ. Գերեզմանք անդամոց տանն մեծի իշխանացն Օրբէլեանց (83—84):
- ✓ Է. Նոր ուսումնարան 'ի Սղիսի, յանուն արդոյն Սահակայ (113—115):
- ✓ Ը. Մոսքովայի Ս. Խաչ եկեղեցւոյն Հայոց նորոգութիւնն և ընդարձակութիւն (128—129):
- Թ. Ճառ. օրինեալ 'ի Յարութիւն քահանայէ Կեօքլեանց և ասացեալ 'ի Նմանէ 'ի կառուցեալն յանուն Կենսատու խաչին՝ յեկեղեցւոյ Հայոց Մոսկովայ, յետ վերանորոգութեան նորին, 'ի 11 Սեպտեմբերի 1860 ամի, յաւուր ասեի Սրբոյ խաչին վերացման (129—132):
- Ժ. Նամակ առ հրատարակողն Ճառքաղի Մ. Մանրեանց (144—145):
- ԺԱ. Կերբուճե կարծեաց այնոցիկ, որք քարոզում են թէ պէտք է վերանորոգութիւն (Բէֆօրմ) առնել Հայաստանեայց եկեղեցւում (145—155):
- ԺԲ. Ժամանակակից կրօնական յեղափոխութիւնք Խաչիոյ մէջ (168—172):
- ԺԳ. Հրատարակելի ազգային օրագիրք և լրագիրք 1861 ամի Ռուսաստանի մէջ (200—201):
- ԺԴ. Թատրոնական խաղարկութիւն Ղալարի մէջ, և քանի մի խօսք Հայոց պատմութեան վերայ (202—204):
- ԺԵ. Դարձուած բանից առ Սարգիս Տէր Միքայէլեան Վարձամեանց (217—219. 359—364):
- ԺԶ. Վերանորոգութիւն եկեղեցւոյ Ամբաստայ Վանից, և կարգուճ նոր ուսումնարանի Հայոց յանուն Ս. Գրիգորիսի (219—220):
- ԺԷ. Մասնութիւն տարեմտի օրում (233—234):
- ԺԸ. Մահ Մկրտչի խաչանճանց, ուսանողի Մոսքովայի Կայսերական Համալսարանի (234—236):
- ԺԹ. Լուսաւորութիւնք երբ կարող է առաւել օգտարեք լինել մեր ազգին (246—251):
- Ի. Նորատիպ մատենան 'ի Վիննտիկ. Կարգեմն Դրեմ Միլանին (264—265):
- ԻԱ. Քանի մի խօսք Ցաճկաստանի ապագայ վեճակի վերայ (282—284):
- ✓ ԻԲ. Պօղոս Ղուկասեանի, Ս. Բ. Իսկ. Իսկ. վերանորոգ. յօդուածի դէմ, որ տպուած է Հիւսիսափայլ օրագրի մէջ 1860 ամի, Դեկտեմբերի ամսատետրակում, երես 484—514 (293—300. 310—316):
- ԻԳ. Պատճէն նամակի գրելոյ առ Սարգիս Տէր Միքայէլեան Վարձամեանց 'ի 18 Յունուարի 1861 ամի (331—332):
- ԻԴ. Նորատիպ մատենադրութիւնք նախնաց.
    ա. Եղեկաւորութիւնք Ոսկերեքանի (346—348):
    բ. Պատմութիւն տիեզերական Վարդանայ Բարձրբերդեցւոյ (580):

- ձ. Պատմութիւն Հայոց Միութեան Եւ Սրբիւնեցւոյ (380):
 ԻԵ. Մեկնութիւն Մեկնութեան ուր տառէ Նաղարեանցը Հիւսիսափայլի 3 ամսանոց
 բաժնովը Ալիշանեանցի անունով իւր անցեալ տարի գրուած Հայոց Եկեղեցու
 Բեֆորմի, 10 ամսանոց բաժնովը (368—379. 384—398):
 ԻԶ. Սուլթան Ապուլ-Մէնթի մահ (380):
 ԻԷ. Նամակ (398):
 ԻԸ. Մահալայ Գրիգորի Մանեքեանց (399):
 ԻԹ. Աղբայրի լուր 'ի Պարսկաստան (399):

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆՔ

- Ա. Թուղթ Եւրոպ և Կարալ Մեքենայ (36):
 Բ. Հեղուկ հուր (52):
 Գ. Թուղթ 'ի Կալույ Կոթողանքներէ (84):
 Դ. Նորագիւտ Ծառ Եւրկ հանելոյ համար (100):
 Ե. Նոր տեսակ մազաղած (204):
 Զ. Թեւեղափայտ Կատարեւորութիւն (284):
 Է. Նոր Ծառ Պատերազմական (300):

ՄԱՆՐԱՆՈՒՐՔ

- Ա. Նոր գիտութիւն տառալ (20):
 Բ. Արժանի ուղարկութեան հաշիւ (35):
 Գ. Ռուսիոյ հաղարարական (36):
 Դ. Հարիւր յիսուն տարեկան մարդ (52):
 Ե. Աղանդի հեւտային արիւնդ (115—116):
 Զ. Թիւ մեքենայ (116):
 Է. Ամենամեծ ձու (156):
 Ը. Հարիւր և վեց տարեկան մարդ (156):
 Թ. Բաղմանբունդ կին (156):
 Ժ. Երկու տարեկան մարդ (156):
 ԺԱ. Անօրինակ խմորարիւ և հրատարակիչ լրագրոյ (156):
 ԺԲ. Լուսարմակ ձուկն (156):
 ԺԳ. Նոր հրէշ (156):
 ԺԴ. Երկրագնդի Ծանրութեան լակն (204):
 ԺԵ. Մի արժութիւն վեհա ինտիմ մէջ (236):
 ԺԶ. Ոսկեպղնձեայ փիշ (252):
 ԺԷ. Չինացւոց Ռոման (252):
 ԺԸ. Նոր Մաթուսաղայ (300):
 ԺԹ. Նոր մուրալ (300):
 Ի. Վերնագիր Առաւ քաղաքի դրան (348):

ԵՒՐՈՊԵԱՆ ՍՈՒՐԿԱՆԴԱԿ

Փարիզի ցուրտը և ուրախութիւնը ջրով պատճառաւ: — Լոնտոնի ցուրտը և ձիւնը: —
 Մոլդովան քիւրոյ հետեանքը: — Օգտակաւ մարդիկ: — Ջարմանալի անվհճեռու-
 թիւն: — Մեծ գողութիւն: — Մանկանց ինքնասպանութիւնք: — Աղջիկ նախա-
 ախ: — Մօրութի հալածանք Անդրոյ մէջ: — Ռոտի շեաները (265—268):

Печатать позволяется С. Петербургъ 13-го Іюня 1861 г.

Цензоръ В. БЕКЕТОВЪ.

Исправляющ. долж. Цензора С. ЗАГИБЕННИНЪ.

Въ Тип. Лаз. Нис. Вос. Яз.

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉՔ Մ. ՄԱՆՐԱՆՈՒՐ և Զ. ՄԱՆՐԱՆՈՒՐ:

ՅԱՆԿ

ՎԵՐԵՆԳՐԱՅ ՅՕԳՈՒԵՆՈՑՆ

ՅԵՐՐՈՐԴ ԿԱՏՈՐԻ ՀՈՒՆՔԱՎԻ,

ԸՍՑ ԿԱՐԳԻ ԵՅՐԱՌԻՔՆԵՒՑ:

- Աղերս առ Տիրամայրն (1—3):
- Աւանդութիւնք Փարիսեցւոց (23—27):
- Բան զղջական, երգեալ յունենէ 'ի Վանեցի Բօլակէ (69—71):
- Գրիգորի Երեմիայի ճշմարտեման (17—23):
- Գրիգորի ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ Պատմական թղթոյն թուայեցեաց՝ մնացելոցն 'ի նորոց
Մանիքեցւոց թանգրակեցեացն (11—14):
- Յաղագս Շապհայ կրօնաւորի (27—28):
- Յաղագս Նուանց բան կատակական առ Եփրեմ Եպիսկոպոս Բջնոյ (38—39):
- Բան յաղագս ձկանց առ իշխանն Մամիկոնեան (64—67):
- Թուղթ առ իշխանն Մամիկոնեան (67—69):
- Դամբանական, ասացեալ 'ի թաղման Գրիգորի Մկրտչեան Մալինեանց (14—16):
- ԶԱՔԱՐԱՅԻ ՈՒՐՈՒՄՆ ԵՐԳ 'ի Ս. Կոյսն Մարիամ (62—63):
- Փամանակագրութիւն երեսիկ անցից յիշատակելոց յաղագսին եկեղեցական պատմու-
թեան (31—32. 40):
- ԽԱՅԵՐԵՐՈՅ ԱՊՈՎԵՆՆ ԵՐԳ յԵԼՆ 'ի Մասիա (52—55):
- Հայոց աղբի քաղաքական վիճակը, միջին դարերէն մինչև մեր ժամանակը (73—84.
89—98):
- Մարգարէք Իսրայէլացւոց (89—98):
- Ա. Թիւ և բաժանումն Մարգարէից (33—38):
- Բ. Պաշտամունք Մարգարէից (49—52):
- ՄԱՎԱՍԻՍԻ ԲՃՆԵՑԻՈՅ ԱՆԵՂՆՈՒՄԸ զԳՐՈՅ (134—135):
- Յաղթանակ հաւատոյ Մեծին Աւարդանայ (143—146):
- Նիկուէի մէջ նոր դատանում հնութիւնքը (57—61):
- ՀԱՊՈՒՀ ՊԱՏՄԱՆԳԻՐ (127—130):
- Ուսումնական վիճակ Զուլայու, և դպրոցք 'ի Նմա և 'ի Կաւառն (102—104):
- Պատմական Ցեղեկութիւնք 'ի վերայ ուխտագնացութեան քրիստոնէից յերուսաղէմ 'ի
սկզբանէ անախ մինչև ցաւուրս մեր (105—113):
- 'ի վերայ որոշեալ ժամանակի ուխտագնացութեան յերուսաղէմ, և 'ի վերայ
արարողութեանց հանդիսաւոր ճրագաւուցին և լուսացայտութեանն, որք կապ
տարին ամ յամէ 'ի տաճարին սրբոյ Յարութեան (122—127):
- ՍՈՒՐԲ ՅՈՎՀԷՆ ՈՍԿԵՐԵՐԱՆ (41—49):
- Ստուգարանութիւն անուանն ԱՍՏՈՒԱՅ (8—10):

Ստուգարանութիւնք Հայկական բառից (55. 104. 136):

Տեղեկութիւնք 'ի վերայ Եւսեբիոսի եպիսկոպոսին Կեսարիոյ Պամփիլեայ և Կրուանոց
նորա (28—31):

Տեղեկութիւնք յազադա անուանց քաղաքաց և Կաւառաց, յորս բնակին Հայք 'ի
Պարսկաստան, 'ի Հնդկս և 'ի Ջաւայ (56. 71—72. 99—102):

Տոհմագիր Կախարարութեանց Հայոց

Ա. Մանաւաղեան տոհմ (131—134):

Բ. Բջնունեաց տոհմ (137—141):

Գ. Որդունին կամ Որդունեաց տոհմ (141—143):

Տօն Վերափոխման Ս. Աստուածածնի (3—8):

Տօնակատարութիւն Ազուլեաց (85—88):

Օթեանք Դիւցազանց Հայոց (113—120):

ԱՅԼ ՄԱՍՆ ՀՈՒՆՔԱՂՂԻ ՅՈՒՐՈՅՆ ԷՋՍ

ՅՈՎՀԵՆՆՈՒ ՈՍԿԵՔԵՐԱՆԻ

Ներբողեան 'ի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ (1—33):

ՆԵՐՍԻՍԻ ԸՆՈՒՀԵԼԻՈՅ

Մեկնութիւն, Բաբէրացոյցէք 'ի Ճառի (35—40*):

*) Յայս վայր և եթ մարթացեալ զստպարութիւն ձառիս հասուցանել, Դադարումն
տամք Կործոյս: Ամբողջին 'ի լոյս և լանել ուրոյն ստպարութեամբ՝ յանձն լինի ժամա-
նակին յաջողութեամբ:

ՎԵՐՋ ԵՐՐՈՐԴԻ ՀԱՏՈՐՈՅ ՀՈՒՆՔԱՂՂԻ

Одобрено Цензурою въ С.-Петербургѣ, 4-го Іюня 1862 года.

Типографія Лазаревскаго Института восточныхъ языковъ.

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ ՄՍԵՐ ՄՍԵՐԵԱՆՑ